

Saksbehandler: Ingvil Urdal

Saksliste til møte i faglig råd for elektro og datateknologi

Dato: Torsdag 24. oktober, kl. 10–15

Sted: NHOs lokaler, møterom slekten, Middelthuns gate 27, Majorstua.

Rådsmedlemmer:

Medlem	Varamedlem	Innkalt til møtet
Arbeidstakersiden		
Are Solli (Nestleder) EL og IT Forbundet (LO)	Liv Beate Eidem EL og IT Forbundet (LO)	Are Solli
Lisa Nord Hopland EL og IT Forbundet (LO)	Knut Fredrik Wølstad EL og IT Forbundet (LO)	Knut Fredrik Wølstad (forfall)
Monica Derbakk EL og IT Forbundet (LO)	Knut Øystein Hamletsen EL og IT Forbundet (LO)	Monica Derbakk
Trond Våga Forbundets Styrke (LO)	Kenneth Idsø Fellesforbundet (LO)	Kenneth Idsø (forfall)
Lars Oellingrath Norsk Jernbaneforbund (LO)	Per Skau Fellesforbundet (LO)	Per Skau (forfall)
Arbeidsgiversiden		
Svein Harald Larsen (Leder) NHO Elektro	Åge Lauritzen NHO Elektro	Svein Harald Larsen
Tone Kjersti Belsby Norsk Industri (NHO)	Kjetil Nilssen Norsk Industri (NHO)	Tone Kjersti Belsby
Thor Egil Johansen Fornybar Norge (NHO)	Brynhild Totland Statnett	Thor Egil Johansen
Camilla Rise NHO Luftfart	Thor Lexow Byggenæringens landsforening (NHO)	Camilla Rise
Odd Harald Aaberg Spekter	Ann-Mari Rønning KS	Ann-Mari Rønning (forfall)
Skoleeier		
Liv Langedrag Eilerås KS	Hans Jacob Edvardsen KS	Liv Langedrag Eilerås
Gry Sørli KS	Gaber Rashed Moharem KS	Gry Sørli
Lærerorganisasjon		
Ole Edvard Antonsen (AU) Utdanningsforbundet	Jon Erik Standal Darre Utdanningsforbundet	Ole Edvard Antonsen

Inger Vagle Utdanningsforbundet	Lene Repvik Storrø Utdanningsforbundet	Lene Repvik Storrø (forfall)
Øystein Fagerli Skolenes Landsforbund	Anne Kristine Søndervik Skolenes Landsforbund	Øystein Fagerli
Elevrepresentasjon		
Rim Sofie Khalid Elevorganisasjonen	Ingen vara	Rim Sofie Khalid
Andre organisasjoner		
Tom Erik Jonberg DSB (observatør)	Ingen vara	Tom Erik Jonberg
Christian Knoph NITO (observatør)	Ingrid Hannestad NITO	Christian Knoph
Finn Arne Johansen NKOM (observatør)	Herleik Johansen NKOM (observatør)	Finn Arne Johansen
Svein Ole Mikkelsen Forsvaret (observatør)	Ingen vara	Svein Ole Mikkelsen (forfall)
Utdanningsdirektoratet		
Ingvil Urdal		
Frode Midtgård		

Dagsorden:

- Sak 52/2024 Godkjenning av innkalling og dagsorden
- Sak 53/2024 Møteplan høst 2024
- Sak 54/2024 Fylkesbesøk Bergen 2025
- Sak 55/2024 Handlingsplan for digital kompetanse og infrastruktur i fag- og Yrkesopplæringen
- Sak 56/2024 Læremidler smale fag
Orienteringer:
- Sak 57/2024 Orientering om virkeområdet til NKOM
- Sak 58/2024 Status struktursaker
 - a) Utredning om forslag om nytt lærefag i Byggheis
 - b) Caravantekniker
- Sak 59/2024 Orientering om status for utvikling av støtteressurser på læreplan og vurdering i modulstrukturert opplæring (VOV)
- Sak 60/2024 Orientering om forsøk skriftlig-muntlig eksamen
- Sak 61/2024 Statistikk: Sysselsetting for fagutdannede for årskullene 2022/2023
- Sak 62/2024 Statistikk: Gjennomføring av videregående opplæring
Eventuelt:
- 63/2024 Europass fagbeskrivelser
- 64/2024 Størrelse på klasser i vgs og kvalitet i opplæringen
- 65/2024 Høring: endring i forskrift om elektroforetak og kvalifikasjonskrav for arbeid knyttet til elektriske anlegg og elektrisk utstyr
- 66/2024 Stofftrensning vg2

Saksliste rådsmøte Faglig råd for elektro og datateknologi 24/10 2024

Sak 52/2024 Godkjenning av innkalling og dagsorden

Referater godkjennes per e-post og publiseres i etterkant av rådsmøtene på nettsiden for SRY og faglige råd: sryogfagligerad.no. Alle i rådet skal ha tilgang til et felles arbeidsrom i SharePoint for rådet: [FRED](#)

Sak 53/2024 Møteplan FRED høsten 2024 og våren 2025

Høsten 2024	
AU-møter	Rådsmøter
20. august	Onsdag 4. september, kl. 10-15. Sted: Udir i Oslo, møterom 4
15. oktober	Torsdag 24. oktober, kl. 10-15. Sted: NHOs lokaler, møterom slekten, i Middelthuns gate 27, Oslo.
25. november	Onsdag 11. desember, kl. 10-15.00 (med julemiddag etter rådsmøtet) Sted: Udir i Oslo, møterom 5
Fellesmøter for AU høsten 2024	
<ul style="list-style-type: none">• 25. september: Fellesmøte Udir og AU i faglige råd• 25. oktober: Fellesmøte SRY og AU i faglige råd• 7.og 8. nov: Felles samling Udir/HK-dir og AU i faglige råd• 12. desember: SRYs julemøte 2024	
Våren 2025	
AU-møter	Rådsmøter
21. januar	Onsdag 29. januar, kl. 10-15 Sted: Udir i Oslo, møterom 5
18. mars	Tirsdag 25. mars, kl. 10-15 Sted: Udir i Oslo, møterom 4
8. april	Onsdag 30. april, kl. 11-13 Sted: Rådsmøte i forbindelse med fylkesbesøk til Bergen
26. mai	Tirsdag 3. juni, kl. 10-15 Sted: Udir i Oslo, møterom 4 <i>AU vurderer om vi finner en annen dato samme uke</i>

Udir oppfordrer faglige råd til å vurdere bruk av alternative møteplattformer (inkludert digitale møter) i rådsarbeidet når det er hensiktsmessig. Udir oppfordrer rådet til å vurdere alternative arbeidsformer, som for eksempel bruk av arbeidsgrupper.

Vedtak:

Rådet tar møteplanen til etterretning.

Udir har innvilget søknad fra Faglig råd for elektro og datateknologi om å gjennomføre et fylkesbesøk til Vestland fylkeskommune (Bergen). Rådet vedtok i rådsmøte 4. september 2024 at fylkesbesøket legges til perioden **28. til 30. april 2025**.

Udir legger til grunn at rådet selv skal bistå med planleggingen og gjennomføringen av fylkesbesøket, i samarbeid med fagansvarlig. I rådsmøtet 4. september nedsatte rådet en programkomité bestående av Tom Erik Jonberg, Lars Oellingrath og fagansvarlig fra Udir, som har utarbeidet et forslag til program for fylkesbesøket.

Programkomiteen la frem utkast til program for fylkesbesøket. Informasjon om endelig program, inkludert praktisk informasjon, ferdigstilles og sendes til rådet innen rådsmøtet i desember 2024.

Momenter fra diskusjonen i rådet

I rådsmøtet ble det spilt inn fra rådet et ønske om å legge inn et ekstra bedriftsbesøk under fylkesbesøket, for å imøtekomme innspill i rådsmøtet 4. september om å sikre en faglig bredde i programmet (ikke bare energifagene, men også de mindre fagene). Programkomiteen skal komme med et forslag til et ekstra bedriftsbesøk i tråd med innspill fra rådet.

Vedtak:

Programkomiteen jobber videre med programmet og tar med innspill som kommer fra rådet.

Bakgrunn for saken

Udir viser til orienteringssak i rådsmøtene i september om kommende arbeid med en handlingsplan for fag- og yrkesopplæringen under Strategien for digital kompetanse og infrastruktur (SDKI). Udir presenterte saken i fellesmøte Udir og FR-AU 25. september (se presentasjonen under).

Udir arbeider med oppfølging av 36 tiltak i strategien. I strategien er følgende to tiltak spesielt rettet mot fag- og yrkesopplæringen, begge prioritert:

«Regjeringen vil

- *Utvikle en handlingsplan for digital kompetanse og infrastruktur for fag- og yrkesopplæringen med forankring i samstyringsmodellen og partssamarbeidet.*
- *Bidra til å videreutvikle ordninger som gir elever i fag- og yrkesopplæringen og aktuelle studieforberedende utdanningsprogrammer tilgang til teknologi og utstyr som benyttes i arbeidslivet.»*

Det skal utvikles fem ulike handlingsplaner, hvor tre er særlig relevante for arbeidet med handlingsplan for fag- og yrkesopplæring:

- handlingsplan digital kompetanse skole
- handlingsplan digital infrastruktur, databehandling, standard og fellesløsninger
- handlingsplan informasjonssikkerhet og personvern

Arbeidet med disse tre planene er ikke startet opp, men prosessen med utvikling av handlingsplan for fag- og yrkesopplæring vil ses i sammenheng med disse framover. Udir vil i innsiktsfasen innhente erfaring og kunnskap fra pågående arbeid på europeisk nivå, for eksempel relevante rapporter fra Cedefop og erfaringer knyttet til Digital Action Plan 2021-27.

Arbeidsprosess handlingsplan for fag- og yrkesopplæring (SDKI)

Arbeidet med handlingsplanen for fag- og yrkesopplæringen, og forslag til framdriftsplan og prosess, ble drøftet i møte med arbeidsutvalgene for de faglige rådene 25. september. Arbeidsutvalgene sluttet seg da til forslag om å etablere en arbeidsgruppe på tvers av rådene.

I første fase av arbeidet blir hovedoppgaven for arbeidsgruppen å *identifisere og å lage et samlet forslag til problemnotat*. Notatet skal gi en første oversikt over temaer som ikke er dekket eller som ikke er godt nok dekket i strategien, i andre eksisterende ordninger eller i pågående prosesser og i tidligere oppdrag. Arbeidsgruppen skal bygge sitt arbeid på dokumentene knyttet til strategien, utredninger, FoU-arbeid og andre pågående prosesser.

Problemnotat og et første forslag til tematisk innretning på handlingsplan for fag- og yrkesopplæringen vil legges fram for de faglige rådene og SRY i rådsmøter i januar/februar 2025. Fra de faglige rådene ønsker vi spesielt innspill til temaer som er spesifikke for det enkelte utdanningsprogrammet. Innspill og råd legges deretter til grunn for arbeidet med workshop ultimo februar, hvor hovedhensikten er å drøfte innramming, avgrensning og tematisk innretning for handlingsplanen. Arbeidsgruppen bidrar til forberedelse av workshop.

Udir vil utarbeide et forslag til handlingsplan basert på forarbeidet, innspill og råd fra SRY og de faglige rådene, FKU, andre interessenter samt workshop i februar. Arbeidet vil pågå gjennom 2025.

Spørsmål til faglig råd

- Hvilke temaer mener dere må tas med i videre arbeid med en handlingsplan for fag- og yrkesopplæring om digital kompetanse og infrastruktur, herunder tilgang til teknologi og utstyr?
- Har dere innspill til hovedutfordringer i dag? Hvor er det størst behov for tiltak utfra dagens situasjon? Her er vi ute etter utfordringer i fag- og yrkesopplæringen mer generelt og ikke spesifikt per utdanningsprogram.
- Har dere innspill til rapporter, prosjekter, andre prosesser e.l. til innsiktsarbeidet i første fase?

AU-FRED har spilt inn Ole Edvard Antonsen til felles arbeidsgruppe for faglige råd for arbeid med handlingsplan for fag- og yrkesopplæringen om digital kompetanse og infrastruktur. AU foreslår at rådet nedsetter en intern referansegruppe bestående av AU og representanter for skoleeier og lærere samt representant fra Elevorganisasjonen (for eksempel Liv Langedrag Eilerås, Øystein Fagerli og Rim Sophie Khalid).

Momenter fra diskusjonen i rådet

Det ble fremmet bekymring for om man er i stand til å gi den opplæringen man er forpliktet til med de ressursene/utstyret som er tilgjengelig per i dag. I enkelte fylkeskommuner har man ikke tilfredsstillende systemer for å drive elektro-opplæring.

Det ble stilt spørsmål ved at man skal bruke mye ressurser på et problemnotat, samtidig som utgangspunktet er at det ikke kommer friske midler. Det blir viktig at det er en plan/strategi for hvordan handlingsplanen skal følges opp i praksis, slik at det fører til endring i opplæringen. Mange fylkeskommuner har dårlig økonomi. Hvis handlingsplanen viser de utfordringene man står i, kan det kanskje skape et trykk for å sikre at det på sikt vil følge med friske midler til å løse utfordringene.

Utstyr og undervisningsmaterieell koster penger. Samtidig er det mange tiltak man kan gjøre som ikke trenger å koste så mye. Det kan for eksempel handle om endring i protokoller og rutiner fylkeskommunene har på nettverkene sine, som ofte er utformet med utgangspunkt i studiespesialisering og ikke nødvendigvis er tilpasset behovene i fag- og yrkesopplæringen. Noen steder kan det for eksempel være sperret for den softwaren man har behov for i opplæringen.

Lærernes kompetanse er viktig, og det er stort behov for økt kompetanse i hvordan man pedagogisk skal gi god opplæring i digitale verktøy. Selv om elever har høy kompetanse innenfor IT/digitalisering på enkelte områder, ser vi at de kan ha lav IT-kompetanse på andre områder. Rådet er for eksempel kjent med at flere lærlinger ikke klarer å bruke telefonene som et arbeidsverktøy.

Vedtak:

- Rådet nedsatte en intern referansegruppe bestående av AU og representanter for skoleeier og lærere: Liv Langedrag Eilerås og Øystein Fagerli. Fagansvarlig hører med Rim Sophie Khalid (EO).
- Ole Edvard Antonsen tar med seg innspill fra rådet og referansegruppen inn i arbeidsgruppen på tvers av faglige råd.

Vedlegg:

- [Strategien for digital kompetanse og infrastruktur \(SDKI\)](#).
- [Udirs presentasjon av handlingsplanen](#)
- [Oppdrag 2023-028 om plan for håndtering av tiltak i strategi for digital kompetanse og infrastruktur i barnehage og skole](#)
- [Svar på oppdrag 2023-028 om plan for håndtering av tiltak i strategi for digital kompetanse og infrastruktur](#)

Sak 56/2024

Prioritering for utvikling av læremidler innenfor smale fagområder 2025 – bestilling til faglige råd

Bakgrunn

Hvert år blir det bevilget tilskudd til å utvikle læremidler til fag/fagområder som ikke har et markedsgrunnlag, innenfor fire kategorier: 1) **smale fagområder**, 2) særskilt tilrettelagte læremidler, 3) læremidler for minoritetsspråklige elever og 4) parallellutgaver. Fag med færre

enn 3000 elever i årskullet er ansett å ikke ha mulighet til tilstrekkelig inntjening ved kommersielt salg av læremidler. Bakgrunnen for utlysningen av tilskudd til læremidler er Stortingets årlige bevilgning over Prop. 1 S, kap. 220, post 70. Tilskuddsmidlene skal bidra til utvikling av produksjon av læremidler der det ikke er markedsgrunnlag for kommersiell utgivelse.

I denne bestillingen ber Udir om forslag til fag/fagområder som faglige råd ønsker skal prioriteres i 2025-utlysningen for utvikling av læremidler til smale fagområder. Utlysningen kunngjøres på Udir.no og læremiddelutviklere kan søke midler innenfor de fagene som Udir har lagt i prioriteringslisten i utlysningen. De faglige rådernes prioritering er en god støtte for Udir i arbeidet med hvilke fag/fagområder som skal med i utlysningen.

Resultater for 2024-utlysningen

I 2024-utlysningen for smale fagområder ble antallet fag/fagområder som var prioritert redusert. Til tross for dette var det mange søknader og fag/fagområder som ikke fikk tildeling. Det skyldes at det for noen fag/fagområder ikke kom inn søknader, at kvaliteten på innsendte søknader var for lav til å kunne innvilges, og for noen fag at det var flere læremiddelutviklere som søkte.

I 2024 mottok Udir totalt 106 søknader om tilskudd, med et samlet søknadsbeløp på 242 millioner kroner for hele tilskuddsordningen. Innenfor rammen for tildeling i 2024 ble det tildelt totalt 106 millioner kroner til 48 ulike prosjekter fordelt på de fire kategoriene. Innenfor kategorien smale fagområder ble det tildeling til 14 fag/fagområder med sju til yrkesfag og sju til studieforberedende, noe som utgjorde 40 millioner kroner for 2024.

Prioriteringer og kriterier for prioritering for 2025

De faglige rådene bes om å foreta en ny vurdering innenfor sitt utdanningsprogram for 2025-utlysningen. Det gjøres ut fra hvilke fag/fagområder som gjenstår innenfor vg2 og vg3-løp i skole. Vi gjør oppmerksom på at det ikke er mulig å prioritere læremidler for vg3 opplæring i bedrift. I henhold til ny opplæringslov § 5-8 skal videregående opplæring være gratis. Fylkeskommunen har plikt til å holde **elevene** med nødvendige trykte og digitale læremiddel og digitalt utstyr. Denne plikten omfatter *ikke* lærlinger, praksisbrevkandidater, lærekandidater o.a., som får opplæring i bedrift.

For å få til en prioriteringsliste må vi støtte oss til noen utvalgte kriterier som kan vektes mot hverandre på ulike måter:

- Helt nye fag og fagområder etter innføringen av LK20
- Fag og fagområder med større strukturelle eller faglige endringer etter innføringen av LK20. For yrkesfagene prioriteres vg2- og vg3-løp i skole.
- Fag og fagområder med flere elever prioriteres foran de med færre. Udir har hatt dialog med læremiddelutviklere om kriteriene for prioritering, og deres tilbakemelding er at de støtter de kriteriene som foreligger.

Tidsplan for 2025-utlysningen

Dato	Aktivitet
10. oktober 2024	Oppdrag til faglige råd om prioritering av fag/fagområder

15. november 2024	Frist for faglige råd til prioritering innenfor sitt utdanningsprogram
15. desember 2024	Udir ferdigstiller prioriteringslisten
14. januar 2025	<u>Utlysningstekst på Udir.no</u> Udir inviterer alle interesserte til et digitalt møte der tilskuddsordningen presenteres sammen med årets utlysning og prioriteringer på de ulike områdene.
16. januar 2025	<u>Søkerseminar</u> Udir inviterer alle interessert til et digitalt møte der tilskuddsordningen presenteres sammen med årets utlysning og prioriteringer på de ulike områdene.
13. februar 2025	<u>Digital spørretime</u> Udir inviterer til et digitalt møte ca. 1 måned etter at utlysningen er kunngjort som støtte til de som er i gang med eller planlegger å skrive en søknad om tilskudd. Udirs faglige ansvarlige på de ulike områdene er til stede i møtet, og deltakerne får mulighet til å stille spørsmål om søknadsarbeidet.
21. mars 2025	Søknadsfrist for læremiddelutviklere
25. mars 2025	Søknadsbehandlingsseminar
Juni 2025	Tilsagn og avslag på søknader, samt kunngjøring om tildeling på Udir.no. Det tas forbehold om endringer.

Bestilling til faglige råd

I arbeidet med utlysningen for 2025 ber direktoratet de faglige rådene om innspill til vg2 og/eller vg3-løp i skole som ikke har fått tildeling. Prioriteringen skal inneholde:

- tre fag/fagområder som settes opp i prioritert rekkefølge
- en kort begrunnelse for prioriteringen

Alle de nevnte har rett til gratis opplæring, men fylkeskommunen kan "likevel krevje at elevar og dei som har læretid i bedrift, dekkjer utgifter til individuelt utstyr som opplæringa til vanleg gjer det nødvendig å ha". I ny opplæringslov er gratisprinsippet i videregående opplæring videreført med de unntak som var gjeldende i gammel opplæringslov.

Frist

15. november 2024 til bente.tronrud@udir.no

Momenter fra diskusjonen i rådet

Det er en stor utfordring å få oversikt over hva som finnes av læremidler i fagene i dag. Man får oversikt over hva Udir har tildelt midler til, men ikke over hva som finnes av læremidler ellers.

Vedtak:

Rådet spiller inn følgende fag/fagområder for prioritering i 2025:

- **vg3 dataelektroniker.** Begrunnelse: siste lærebok er fra 2017, det har skjedd store endringer i faget siden den gang.
- **vg2 kulde-, varmepumpe og ventilasjonsteknikk.** Begrunnelse: Den forrige boka er Kuldemontøren fra 2018. Fagbokforlaget har kun bok på vg3 ventilasjonsteknikk. Faget er endret etter 2018. Det kommer nytt regelverk på området, som læremidlene ikke er oppdatert på.
- **vg3 maritim elektriker.** Begrunnelse: Maritim elektriker er det siste vg3-faget i skole som vi ikke har lærebøker på.

Det er også behov for læremidler på **vg3 automatiker.** I dag er det to lærebøker som dekker både vg2 og vg3, men hvis man skal få en nasjonal standard i faget bør det være egne bøker for henholdsvis vg2 og vg3. Faget er likevel ikke prioritert fra rådet for 2025, siden vi er kjent med at det er en lærebok under utvikling.

Vedlegg

- [2024-utlysningen for smale fagområder](#)
- oversikt over fag/fagområder som har fått tildeling fra 2019-2024: [sak 56-2024_Oversikt tildelinger smale fag 2019-2024.pdf](#)
- oversikt over hvilke fag som ikke har fått tildeling per utdanningsprogram: [sak 56-2024 Oversikt smale fag per utdanningsprogram 15.10.2024.pdf](#)

Orienteringssaker

Sak 58/2024 Orientering om virkeområdet til NKOM

Nasjonal kommunikasjonsmyndighet (Nkom) er et statlig tilsyn med historie tilbake til 1938 og er i dag underlagt Digitaliserings og forvaltningsdepartementet. Nkom forvalter postloven og ekomloven med tilhørende forskrifter og er foreslått som KI-myndighet. Flere av Nkoms ansvarsområder er relevante for yrkesfagene som ligger under Faglig råd for elektro og datateknologi, blant annet autorisasjonsordningen for ekomnett.

I rådsmøtet holder Finn Arne Johansen en orientering for rådet om virkeområdet til NKOM, før spørsmål og diskusjon i rådet. Her er presentasjonen som ble holdt i møtet:

[24.10.24 - Presentasjon av Nkom for FRED.pdf](#)

Sak 59/2024 Status struktursaker

a) Utredning av forslag om nytt lærefag i byggheis

9. oktober arrangerte Udir dialogmøte om utredning av forslaget fra Cramo AS om å etablere et nytt lærefag eller ny fordypning i byggheis. I møtet deltok representanter fra UCO, Norsk utleieforening, Heismontørenes fagforening og Arbeidstilsynet, i tillegg til forslagsstiller Cramo AS og representanter fra berørte faglige råd og relevante læreplangrupper. Cramo AS presenterte og utdypet forslaget, som deretter ble diskutert av deltakerne i møtet. I møtet ble det klart at det må utredes videre hva som er grensesnittet mellom byggteknisk kompetanse, mekanisk kompetanse og elektrokompetanse innenfor yrkesutøvelsen på byggheis.

Udir må ha en tydeligere beskrivelse av utfordringsbildet for videre utredning av saken, og vil derfor innhente mer informasjon fra forslagsstiller og andre relevante aktører. Ved behov vil Udir invitere til nye dialogmøter senere i prosessen. Berørte faglige råd; Faglig råd for elektro og datateknologi, Faglig råd for bygg- og anleggsteknikk og Faglig råd for teknologi og industrifag, skal involveres i prosessen i henhold til mandat og retningslinjer for SRY og faglige råd.

Tolkning av maskinforskriften blir sentralt i spørsmålet om eventuell etablering av nytt lærefag i byggheis, og det blir viktig å få en juridisk avklaring av omfanget til maskinforskriften og forskrift om utførelse av arbeid og arbeidsutstyr.

Momenter fra diskusjon i møtet

- Det kreves en juridisk utredning av i hvilke tilfeller maskinforskriften gjelder, for eksempel når det gjelder spørsmål om i hvilke tilfeller byggheis regnes som en maskin som faller under maskinforskriften og i hvilke tilfeller den faller inn under elsikkerhetsregelverket.
- Arbeidstilsynet eier maskinforskriften. Hvis det stilles spørsmål ved Arbeidstilsynets tolkning, må derfor spørsmålet om tolkning av forskriften løftes.
- Det må utredes videre hvor mye elektrokompetanse det er behov for innenfor yrkesutøvelse på Byggheis.
- I videre utredning av saken bør man også se til pågående prosess om maskinforordningen, som er vedtatt i EU og under vurdering i EØS/EFTA-statene.
- Kran- og løftesystem komite 037 kan bes om innspill på saken.

b) Status Caravantekniker (og båt):

Konklusjon etter bedriftsbesøk i juni var at man ikke kan ha et eget fagbrev som caravantekniker, men må se på andre fag. Elektroreparatøren er et alternativ, hvor mange kompetansemål i læreplanen kan brukes inn mot caravantekniker. Det pågår en prosess overfor sceneteknikere som kan sees i sammenheng med prosessen på caravantekniker. Det er tre muligheter for veien videre:

1. Å endre kompetansemål i læreplanen.
2. Å etablere fordypning i caravan.
3. En kombinasjon av 1 og 2.

Det kan for eksempel presiseres i vurderingskriteriene i læreplanen at kandidaten må ha bestemte kurs for å kunne ta fagbrevet. Man kan også gjøre tilpasninger i læreplaner som gjør at caravanbedrifter kan bli lærebedrifter. Det er mer utfordrende å få til dette i båtbransjen. Det blir viktig å sikre at det også hvitevarereparatører kan ta inn lærlinger. Se [FREDs utviklingsredegjørelse og forslaget om innføring av vg4-læreplaner](#) i kapittel 3.2

Videre prosess er at Udir kaller inn til nytt møte med bransjen og nedsetter en gruppe for å lage utkast til en revidert læreplan.

Sak 62/2024 Orientering om utvikling av støtteressurser på læreplan og vurdering i modulstrukturert opplæring (VOV) – status

Bakgrunn

Fra august 2024 tilbys 13 lærefag som moduler for voksne i videregående opplæring (VOV), som et nytt opplæringsløp. Ingen av disse fagene er innenfor elektro og datateknologi. En gjennomgående tilbakemelding i høringen på vurderingsordninger i modulstrukturert opplæring (VOV) var at det er stort behov for kompetanseheving av ulike aktører og støtteressurser knyttet til innføringen av dette opplæringsløpet, spesielt på vurdering.

Vi viser til tidligere dialog og innspill fra de faglige rådene om behov for utvikling av støtteressurser. I tillegg har vi fått innspill fra fylkeskommunene på hvilke behov de har, der spesielt kompetansepakker har blitt løftet frem som et ønske.

Det er utviklet tre kompetansepakker for å støtte innføringen av nye læreplaner på vg3 opplæring i bedrift, med et spesielt fokus på læreplanforståelse og vurderingspraksis. Vi har vurdert at det er hensiktsmessig å bygge ut og tilpasse eksisterende kompetansepakke for lærebedrifter, slik at denne også kan benyttes til kompetanseheving for aktører i det modulstrukturerte opplæringsløpet. Vi mener det vil være flere fordeler med en slik løsning. Blant annet har lærebedrifter en sentral rolle i dette opplæringsløpet, og det vil være temaer i dagens kompetansepakke som er relevant for det modulstrukturerte løpet.

Videreutvikling av kompetansepakker

Udir tar sikte på å lyse ut et oppdrag for å få hjelp fra et fagmiljø til å videreutvikle innhold og tilpasse ressurser i dagens kompetansepakke. Målsetningen er å få et fagmiljø på plass før jul, og at arbeidet skjer i 2025. Vi vil vurdere behovet for andre typer ressurser utover kompetansepakke.

Vi har god erfaring med å involvere de faglige rådene og få innspill i arbeidet med kompetansepakker. Vi ønsker derfor å komme tilbake med en sak om hvordan de faglige rådene ønsker å bli involvert i dette utviklingsarbeidet, når fagmiljøet er på plass. I tillegg vil fylkeskommunene og praksisfeltet involveres i arbeidet.

Vedtak:

Saken tas til orientering i rådet.

Sak 63/2024 Orientering - forsøk skriftlig-muntlig eksamen

Våren 2025 prøver Utdanningsdirektoratet for første gang ut skriftlig-muntlig eksamen i yrkesfag på vg3-nivå i renholdsoperatørfaget og kokkfaget. Forsøket gjennomføres totalt tre ganger: vår 2025, høst 2025 og vår 2026. I forkant av forsøket utarbeides det eksempeloppgaver og vurderingskriterier i fagene som skal være med i forsøket.

Kandidatene skal ha mulighet til å velge om de ønsker å melde seg opp til skriftlig-muntlig eksamen eller til ordinær skriftlig eksamen. På sikt kan skriftlig-muntlig eksamen være et alternativ til dagens sentralt gitt skriftlige eksamen i yrkesfag.

Vedlegg

- Presentasjon fra Udir: [denne presentasjonen](#)
- Informasjon på Udir.no: [Forsøk med skriftlig-muntlig eksamen i yrkesfag | udir.no](#)

Vedtak:

Skriftlig- muntlig eksamen følges opp.

Sak 60/2024 Statistikk: sysselsetting for fagutdannede 2022 og 2023

Sysselsettingsstatus for fagutdannede er årlig statistikk fra Udir. Statistikken tar utgangspunkt i to og to kull nyutdannede fagarbeidere som slås sammen, og viser om de er i arbeid, i utdanning eller utenfor arbeid og utdanning per november første år og tredje år etter at de har oppnådd sluttkompetanse.

Hovedfunn

- Over 83 prosent av de nyutdannede var i jobb ett år etter fag- eller svenneprøven, en økning på omtrent ett prosentpoeng fra i fjor. Samtidig er andelen som er i utdanning ett år etter at de bestod fag- eller svenneprøven tilsvarende lavere, sammenlignet med i fjor. Andelen som er utenfor arbeid eller utdanning er stabil.
- Blant lærlingene var omtrent 77 prosent i jobb, mens prosentandelen er høyere for praksiskandidatene med 96 prosent.
- Bygg- og anleggsteknikk har høyest andel nyutdannede i jobb (88 prosent).
- Blant fylkene er det Innlandet som har høyest sysselsettingsgrad blant de nyutdannede (87 prosent).

Vedlegg

- [Her](#) er saken presentert på Udir.no.
- Se flere tall i [statistikkbanken](#) og i [analysebrettet](#).

Vedtak:

Statistikk settes opp som sak i neste rådsmøte.

Sak 61/2024 Statistikk: Gjennomføring av videregående opplæring

Bakgrunn for saken

Gjennomføring av videregående opplæring er en del av Udirs årlige statistikk, som måles a) fem år etter påbegynt vg1 for studieforbereidende og b) seks år etter påbegynt vg1 yrkesfag. Indikatoren for gjennomføring i videregående opplæring produseres av SSB.

Hovedfunn

Den langvarige trenden med at flere og flere elever fullfører og består videregående opplæring fortsetter også for 2017-kullet. Den største endringen fra i fjor er at flere gjennomfører på normert tid.

Andre hovedtrekk som kan trekkes frem er:

- 82 prosent av elevene fullførte med studie- eller yrkeskompetanse.
- Flere elever fullførte på normert tid.
- Gjennomføringsandelen er høyest i Oslo og Rogaland.
- 12 prosent av unge i alderen 16–25 år er uten og utenfor vgo.
- Andelen unge uten og utenfor videregående øker for første år på lenge.
- Ukrainske flyktninger kan være en del av forklaringen.

Vedlegg

[Les mer på Udir.no.](#)

Vedtak:

Statistikk settes opp som sak i neste rådsmøte.

Saker til eventuelt

Sak 62/2024 Europass fagbeskrivelser

Arbeidsgruppene som er oppnevnt for å utarbeide Europass fagbeskrivelser innenfor elektro og datateknologi (jf. [sak 33-2024 i rådsmøte 5.6-2024](#)) hadde oppstartsmøte 18. oktober. Rammene for arbeidet med fagbeskrivelser er at

- det skal tas ut maksimalt 12 kompetansemål
- hele fagbeskrivelsen skal holdes innenfor 750-1500 tegn
- man kan ikke endre eller omformulere noen kompetansemål

Arbeidsgruppene for fag innenfor elektro og datateknologi mener at de rammene som er satt for arbeidet går på bekostning av kvaliteten på fagbeskrivelsene. Rammen som er satt for antall tegn og kompetansemål gir ikke rom til å få med det vesentligste om faget, særlig når kompetansemålene ikke kan omformuleres. Arbeidsgruppene vurderer at hvis man skal forholde seg til rammene som er satt, så må man fjerne flere hele og relevante kompetansemål. Dette mener arbeidsgruppen ikke er kvalitetsmessig forsvarlig. Elektro og datateknologi har omfattende læreplaner som gjør dette særlig utfordrende. Arbeidsgruppa kan ikke se av retningslinjene til Cedefop at man ikke kan omformulere kompetansemålene, og har funnet eksempler på tilsvarende beskrivelser i andre land som er skrevet i annet format enn de rammene arbeidsgruppene har fått.

Vedtak:

AU spiller inn spørsmålet/innspelet i fellesmøte med SRY 25. oktober, med utgangspunkt i diskusjonen i rådet.

63/2024 Størrelse på klasser i vgs og kvalitet i opplæringen

Direktoratet for samfunnsikkerhet og beredskap (DSB) har mottatt tilbakemeldinger fra bekymrede faglærere som ikke ønsker mer enn 15 elever i klassen, men som må ha 20 til 25 elever per klasse på grunn av økonomi. DSB arbeider med en presisering om tolkning av kravet om at ufaglærte kan utføre elektrisk arbeid «under direkte oppfølging». Kravet sier noe om risikovurdering og hvordan man skal følge opp elever, blant annet med hensyn til sikkerhet for elevene. Rådet holdes orientert om videre utvikling i saken.

Momenter fra diskusjon i møtet

FEF-modellen, en arealmodell for dimensjoneringen av skolebygg, setter rammer for størrelse på rom i forhold til antall elever. Hvis klasser økes til 20 elever eller mer, mener rådet at det kan gå på tvers av disse rammene og gå på bekostning av kvaliteten i opplæringen. Det ble påpekt at det kan føre til deling mellom teori og praksis istedenfor at dette «går hånd i hånd», samt at tilbud legges ned ved skoler som har dårlig økonomi, slik at elektrofag sentraliseres. En risiko kan også være at man går fra tilnærmet virkelighetsnære arbeidsoppdrag til modeller og oppstillinger hvor man ikke møter samme problemstillinger, men kommer lengre unna den type arbeidsoppgaver ungdommene vil møte når de kommer ut i arbeid.

Vedtak:

Rådet løfter dette som en sak til senere rådsmøter.

64/2024 Høring: endring i forskrift om elektroforetak og kvalifikasjonskrav for arbeid knyttet til elektriske anlegg og elektrisk utstyr

DSB har sendt ut på høring forslag til endringer i forskrift om elektroforetak og kvalifikasjonskrav for arbeid knyttet til elektriske anlegg og elektrisk utstyr, med høringsfrist 18. november. Forslaget innebærer å innføre gebyr for behandling av saker om godkjenning og forhåndskontroll av yrkeskvalifikasjoner.

Vedtak:

Rådet tar høringen til orientering.

65/2024 Stofftrensel vg2

Saken tas i neste rådsmøte 11. desember 2024.